

روزنامه مناقصه مزایده

اولین موضوع در بررسی وزیر پیشنهادی فاوا؛ تعیین تکلیف فیلترشکن‌ها!

صفحه ۲

۱۴ میلیون هکتار اراضی کشور در معرض فرسایش بادی

صفحه ۴

مدیرعامل صندوق حمایت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک خبر داد
حمایت از صنایع کوچک با صدور ۲٫۵ همت ضمانت‌نامه بانکی و بیمه‌انگاری

صفحه ۶

۲۰ روز منفی بورس در ۲۴ روز!

صفحه ۷

وزیر نیرو عنوان کرد
سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساخت ۱۱ هزار مگاوات برق تجدیدپذیر

صفحه ۸

لزوم توجه به صنعت گردشگری؛ هتل‌ها و بوم‌گردها اولویت هستند

صفحه ۱

گوشی‌های کارکرده هند به اسم نوبه ایران وارد می‌شوند؟!

صفحه ۲

ضرورت بازنگری واردات خودروهای کارکرده در دولت چهاردهم

صفحه ۵

ردپای ماینرهای غیر مجاز در قطعی‌های مکرر برق!

صفحه ۲

برنامه‌های بورسی وزیر پیشنهادی اقتصاددولت چهاردهم چیست؟

سؤال روز

صفحه ۷

لزوم توجه به صنعت گردشگری؛ هتل‌ها و بوم‌گردها اولویت هستند

هانیه فنازاده | مصاحبه

لزوم رشد و رونق تأسیسات گردشگری نقش بسزایی در توسعه گردشگری داخلی و خارجی هر کشوری ایفا می‌کند. تأسیسات گردشگری برای رفیع نیازهای رفاهی گردشگران و مسافران از جمله اقامت آنها، ضروری است. ایجاد و راه‌اندازی هر یک از تأسیسات گردشگری نیازمند دریافت مجوز کسب‌وکار یا پروانه بهره‌برداری است. به‌طور کلی از مزیت‌های مجوزهای کسب‌وکار می‌توان به ایفای نقش تنظیم‌گری و رفع نارسایی‌های بازار، نظارت بر رعایت استانداردهای لازم برای ایجاد یک کسب‌وکار، استفاده بهینه و کنترل شده از منابع و... اشاره کرد. در موارد بسیاری مجوزهای کسب‌وکار می‌توانند موانعی مانند رویه‌های پیچیده، استانداردهای غیرمعمول، هزینه‌های زیاد، استعلام‌های غیرضروری، اعطای مجوزهای انحصاری و... را در مسیر راه‌اندازی کسب‌وکارها ایجاد کنند. چالش‌های پیش‌روی دریافت مجوز فعالیت تأسیسات گردشگری در ایران را به‌طور کلی می‌توان در دو دسته چالش‌های تسریع صدور مجوز شامل تأخیر در زمان بررسی و احراز شرایط، روند زمان‌بر و پرهزینه اخذ استعلامات و خلأ نظارت پسین در فرآیند نظارت بر تأسیسات گردشگری می‌شود. چالش‌های موانع صدور مجوز شامل انحصار در اعطای مجوز، عدم شفافیت در روند صدور موافقت اصولی و عدم شفافیت در ارزیابی تأسیسات گردشگری و قابل‌تفسیر بودن شرایط و ضوابط آن می‌شود.

و نزدیک جاذبه‌های توریستی و نفس به نفس مردم بومی بنا شده است. همچنین ورود گردشگران ایرانی و خارجی به اقامتگاه‌های بوم‌گردی، سبب رونق اقتصادی و افزایش درآمد بومیان روستاها و شهرها خواهد شد. زیبایی‌های ناشناخته و کمتر دیده شده در جای‌جای ایران نیز به کل دنیا معرفی می‌شود.

شده‌اند، معمولاً طبق قوانین خاص هتل‌داری اداره می‌شوند و اگرچه امکانات رفاهی زیادی در اختیار مسافر می‌گذارند اما هدف از سفر به راحتی فراموش می‌شود. مسافر برای رسیدن به فرهنگ بومی باید اقدامات خاصی از جمله سفر مجدد و طی مسافت از هتل تا منطقه تاریخی و طبیعی را انجام دهد. اما اقامتگاه بوم‌گردی درست در میان طبیعت

کافی است در آب و هوایی خوب به دنبال جایی برای مسافرت و گشت و گذار باشید تا هتل‌ها و بوم‌گردها را بیابید. کرونا باعث شد تا برای چند سال هتل‌ها و بوم‌گردها با کمبود گردشگر مواجه شوند و این امر باعث نابودی بخش وسیعی از صنعت گردشگری شد. ایران، کشوری با جاذبه‌های فراوان تاریخی، طبیعی و باستانی است؛ این جاذبه‌ها پتانسیل رشد، توسعه و جهانی شدن را دارند. صنعت گردشگری در ایران آن‌طور که باید و شاید گسترش نیافته است. اقامتگاه‌های بوم‌گردی، نقشی مهم و غیرقابل‌انکار در توسعه گردشگری ایران را ایفا می‌کنند. مهم‌ترین نقش آن‌ها «ترغیب گردشگران به سفر کردن» است. چرا که اقامتگاه‌های بوم‌گردی جذابیت بسیار بالایی برای سفر و اسکان گردشگران دارند. اغلب مسافران داخلی و خارجی وقتی تصمیم به سفر می‌گیرند که موضوع خاصی در مقصد وجود داشته باشد و آن‌ها را به سفر به آن نقطه تشویق و ترغیب کند. گردشگران خارجی بسیار بیشتر از گردشگران ایرانی به حفظ محیط‌زیست و آشنایی با سایر فرهنگ و سنت‌ها ارزش قائلند. اغلب توریست‌ها از سایر کشورها وقتی وارد ایران می‌شوند، علاقه فراوانی به آشنایی با فرهنگ‌های بومی، تست غذاهای محلی، بازدید از طبیعت و آشنایی با تاریخ دارند. هتل‌ها و مهمان‌پذیرهایی که در شهرها و با فاصله از محل زندگی مردم بومی احداث

بازگشت به کار ۷۰ هزار معلم بازنشسته

نیاز ادارات آموزش و پرورش شهرستان‌ها و مناطق و حسب دستورالعمل توسعه سنوواتی سال تحصیلی جاری، بلائامع است. تبصره - به‌کارگیری معلمان بازنشسته دارای مدرک تحصیلی پایین‌تر از لیسانس، صرفاً در صورت نبود فرد دارنده لیسانس و بالاتر، پس از تأیید و تصویب در کارگروه توسعه مدیریت اداره کل آموزش و پرورش استان، بلائامع خواهد بود.

آموزش و پرورش از طریق به‌کارگیری معلمان بازنشسته در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در سقف اعتبارات ابلاغی سالیانه این وزارتخانه، به شرح زیر است: «۱- به‌کارگیری معلمان بازنشسته دارای مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی و بالاتر به‌صورت حق‌التدریس تمام‌وقت (حداکثر تا سقف ۲۴ ساعت تدریس در هفته) در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در مدارس تمامی دوره‌های تحصیلی با رعایت

رئیس جمهوری در ابلاغیه‌ای مجوز به‌کارگیری ۷۰ هزار معلم بازنشسته را صادر کرد. به گزارش ایسنا، مسعود پزشکیان؛ رئیس‌جمهوری و رئیس شورای عالی آموزش و پرورش، در اولین ابلاغیه این شورا در دولت چهاردهم، مجوز جذب ۷۰ هزار معلم بازنشسته را صادر و ابلاغ کرد. اهم مصوبات هزاروسی و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش در زمینه «دستورالعمل اجرایی تأمین نیروی انسانی وزارت

توسعه یافتگی بی‌پویی!

نمی‌دانم چرا و چگونه است که برخی اوقات با شنیدن برخی حرف‌ها و با خواندن مطلبی، دچار نوعی تیک می‌شوم که سر تکان دادن مکرر است، یکدفعه به سراغ مان می‌آید، یک دقیقه‌ای طول می‌کشد، سپس چند دقیقه‌ای خبری نیست ولی دوباره از راه می‌رسد و مثل پاندول ساعت دیواری خانه پدرو نوسان راست و چپ خود را تکرار می‌کند و این حالت تا وقتی که به آن گفته یا مطلب فکر می‌کنم و ذهن مبارک را درگیر کرده است. ادامه پیدا می‌کند.

مشکل اینجاست که این تیک احساسی در همه موضوعات ممکن است خودش را نشان دهد. اقتصاد و فرهنگ و سیاست و ورزش و آموزش و صنعت و... برایش فرقی ندارد، ولی اینجور که طی چند وقتی که درگیر آن شده‌ام، هر موقع حرف عجیب و غریب، استدلال و استنتاج کپشکشان شوک آور، ربط دادن‌های بی‌ربط و یا خود بزرگ‌پنداری و یا دیگر اسکول‌پنداری در میان است این حالت بوجود می‌آید. جالب اینجاست که خیلی مواقع یک حرفی را می‌شنویم و به‌نظرمان تا حدی درست یا منطقی است و یا حداقل خیلی بی‌ربط نیست و می‌شود از کنارش عبور کرد، اما یکدفعه این تیک پاندولی ما شروع می‌شود و آنجاست که می‌فهمیم، چنان ناخودآگاه، حواس جمع‌تر از این حرف‌هاست و دوم تبه چیزی در آن گفته یا نوشته توجه مبارک کش را جلب کرده که اینجور به تلاطم افتاده و سر بی‌نوسانی ما را به نوسان وادار کرده است!

بگذریم، خیلی نمی‌خواهم در این مورد وارد جزئیات بشوم، بالاخره هر کسی برای خودش یک حالات به‌خصوصی دارد، ما هم مدل مان اینجوری است ولی واقعیت این است که اصلاً و ابداً از این تیک سر تکانی که داریم، ناراحت نیستیم، از اتفاق کلی هم فاز می‌دهد و خیلی مواقع از اینکه بی‌خود و بی‌جهت با یک موضوع و ادعا و شعار و تعریف و تقبیح و تند و نرمی، همراه بشوم، جلوگیری کرده و تمرزستی ما را می‌کشد تا یا سر صبر و یا حوصله به‌سراغ بررسی و موشکافی برویم و یا کل آن موضوع را نشنیده و ندیده گرفته و اعتنایی نکنیم، خیلی هم خوب است!

مشکل اینجاست که در این دوران همه چیز دان‌ها و علم و علم به‌علم و تخیل و توهم و منطق و قاعده و حساب و کتاب و کیلو و بی‌پویی با این همه رسانه جور و اجور رسمی و غیررسمی و ملی و میلی مجازی و واقعی که از سر و کول مان بالا می‌رود، تا دلتان نخواهد از این خبر و گزارش و مقاله و یادداشت‌های تیک‌ساز وجود دارد، آنقدری که دلمان برای روزهایی که سر مبارک قرار و مدارای داشت و اینقدر در مسیر چپ و راست و شرق و غرب در رفت و آمد نبود، تنگ شده است!

به‌طور مثال همین ربط دادن جایگاه کشورمان در المپیک با میزان توسعه‌یافتگی که ظاهراً طرفدارانی هم برای خود دست و پا کرده است، که آنقدری بی‌پویی و ضربتی وارد فکر و خیال جناب‌مان شده است که علی‌رغم سعی و تلاش بسیار، هنوز نتوانسته‌ایم ذهن خود را از آن خالی کرده و یا به بی‌محلی دچارش کنیم و عجاناً تیک عصبی ما چند روزی برقرار است!

زیاده عرضی نیست، قصد بررسی و نقد و واکاوی این نظریه جدیدالظهور یعنی نسبت مستقیم و بلاتردید رنکینگ ورزشی کشورها و میزان توسعه‌یافتگی را هم نداریم، فقط دلمان می‌خواهد از رهگذر این موضوع، تجربه‌ای کسب کرده و یاد بگیریم که امید و خوش‌بینی و حرف‌های انگیزشی و اعتماد به‌نفس و خودباوری و کلی چیز دیگر، خوب است، خیلی هم خوب است ولی اینکه یکدفعه و ناخودآگاه در بحر عمیق خوش‌بینی و رویا و گل و بلبل غرق شده و کم‌کم امر بر خودمان هم مشتبه شود که وقتی در بین ده‌ها رشته ورزشی که در المپیک حضور دارد، ما کلاد در ۱۴ رشته ورزشکار داریم و از خیل حدود ۱۱ هزار ورزشکار راه یافته به المپیک، سهم ما فقط ۴۰ نفر است و همه مدال‌هایمان از دو رشته ورزشی است، از برآیند نه‌چندان مطلوب این آمار، توسعه‌یافتگی کشوری را استخراج کنیم!

هوشنگ‌خان

ویرایش دوازدهم

فصلنامه قانون

ویژه فنانیر و میقرا

برگزاری مسافره مزایده

خرید اشتراک ویژه در سایت

Qanoonameh.ir

می‌توانید با خرید نسخه کاغذی نسخه الکترونیکی را رایگان دریافت کنید

گوشی‌های کار کرده هند به اسم نو به ایران وارد می‌شوند؟!!

حمایت در پاسخ به وزارت صمت رامی‌خوانیم: «به‌پیوست نامه شماره ۲۹۵۵۰۰۴ مورخ ۱۴۰۲/۳/۲۷ مدیرکل محترم صنعت، معدن و تجارت

دست‌دوم و با همان قیمت به فروش برسد نه اینکه برچسب فیک و دروغین روی آن زده شود و قیمت نسخه نو آن دریافت گردد. در ادامه نامه سازمان

معامله می‌شود دست‌دوم هستند و با نام گوشی نو به فروش می‌رسند. اگر گوشی کار کرده است و یک بار استفاده شده باید با عنوان کالای وارداتی

وزارت صمت از سازمان حمایت راجع به گوشی‌های کار کرده هند که در امارات بسته‌بندی و با نام نو وارد کشور می‌شوند، توضیح خواسته است. به گزارش ایران پزواک، در بازار گوشی‌های هوشمند، اخباری مبنی بر بسته‌بندی تلفن‌های همراه کار کرده هند در امارات و فروش آن‌ها با عنوان کالای نو به ایران شنیده می‌شود. مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت تهران در خصوص این‌امانات به وجود آمده برخی گوشی‌های برند سامسونگ از سازمان حمایت خواستار توضیح شد.

گوشی‌های کار کرده هند با اسم نو به کشور می‌آیند

در توضیح علت رکود شدید بازار موبایل به قیمت‌های گران گوشی‌های هوشمند و ناتوانی قشر ضعیف و متوسط در خریداری نسخه‌های نو اشاره کرد و گفت: به دولت باید اقداماتی مؤثر در این حوزه انجام دهد. حالا خبر رسیده که برخی از گوشی‌های سری A و S سامسونگ پیش از آنکه وارد ایران شوند یک مرتبه در بازار هند یا امارات فعال می‌شوند. وزارت صمت در راستای شفاف‌سازی از سازمان حمایت توضیح خواسته و در حال رسیدگی به احتمال واردات تلفن‌های همراه مستعمل و ارزان قیمت به کشور است. متأسفانه در صورت صحت داشتن این خبر باید اعتراف کنیم که تعداد زیادی از محصولاتی که هم‌اکنون در بازار

اولین موضوع در بررسی وزیر پیشنهادی فاوا؛ تعیین تکلیف فیلتر شکن‌ها!

سختگوی کمیسیون فرهنگی مجلس، گفت: در جلسه وزیر پیشنهادی ارتباطات با اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس، مواردی در خصوص توسعه اقتصاد دیجیتال، ضرورت تعیین تکلیف خرید و فروش فیلتر شکن‌ها و... مطرح شد. به گزارش خانه‌ملت، احمد راستینیه؛ گفت: طبق برنامه، ستار هاشمی؛ وزیر پیشنهادی ارتباطات و فناوری اطلاعات در اولین جلسه کمیسیون فرهنگی مجلس حضور پیدا کرد. وی ادامه داد: در این جلسه نمایندگان دغدغه‌های خود درباره ضرورت توسعه صنعت فضای کشور براساس احکام قانون برنامه هفتم توسعه را ارائه دادند. راستینیه افزود: مواردی در خصوص ضرورت حرکت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به سمت ایجاد یک سیستم‌عامل در موتور جست‌وجو گر ملی برای پیشبرد برنامه‌های شبکه ملی اطلاعات و ضرورت حرکت به سمت ایجاد اینترنت پاک کودکان برای حفظ نسل نو و مدیریت فرهنگی نسل نوجوان کشور مطرح شد و وزیر پیشنهادی برنامه‌های خود در این خصوص را ارائه داد. سختگوی کمیسیون فرهنگی مجلس، گفت: توسعه اقتصاد دیجیتال و برنامه‌های وزیر پیشنهادی ارتباطات در این حوزه از دیگر مواردی بود که در این جلسه بحث و گفت‌وگو شد. وی خاطر نشان کرد: ضرورت تعیین تکلیف خرید و فروش فیلتر شکن‌ها و رسیدگی به یک برنامه نظارتی جامع برای مدیریت هوشمند در فضای مجازی و تولید محتواها از مباحث مطرح شده در این جلسه بود.

آغاز صدور گواهی تجاری سازی دانش بنیان‌ها توسط سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران

سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، صدور گواهی تجاری‌سازی برای شرکت‌های دانش‌بنیان و همچنین اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و پارک‌های علم و فناوری سراسر کشور را جهت دریافت یا تصویبی، آغاز کرد. به گزارش مناصف‌مزایده به نقل از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، این سازمان در راستای وظایف ملی خود مبنی بر رصد تحولات فناوری و نوآوری، ایجاد تجربه ارزش یکپارچه برای توسعه فناوری و نیز اشاعه فرهنگ تجاری‌سازی در دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های سراسر کشور، اقدام به صدور گواهی تجاری‌سازی مطابق با استاندارد سازمان، مصوبه هیئت امناء و همچنین ماده ۶ دستورالعمل اعطای پایه تصویبی به اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های سراسر کشور کرده است. سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران از اعضای هیئت علمی مراکز دانشگاهی و پژوهشگاهی کشور، شرکت‌های دانش‌بنیان و تمامی بنگاه‌هایی که توانسته‌اند دستاوردهای پژوهشی خود را به مرحله تجاری‌سازی و فروش برسانند دعوت کرد تا مدارک و مستندات خود را جهت ارزیابی و صدور گواهی‌نامه به معاونت تجاری‌سازی و ارتباط با صنعت این سازمان ارسال کنند. شماره تلفن‌ها ۵۷۴۱۶۸۷۱ و ۵۷۴۱۶۵۷۳ نیز برای دریافت اطلاعات بیشتر و پاسخگویی به سؤالات از سوی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران اعلام شده است.

ترکیه تلگرام را تهدید به فیلترینگ کرد!

ترکیه مدعی ارتکاب فعالیت‌های مجرمانه در تلگرام، از جمله فروش مواد مخدر و تبلیغ فحشا شده است و قصد دارد دسترسی به این پیام‌رسان را مسدود کند. دلیل ترکیه برای این تصمیم بی‌اسخ ماندن هشدارهای مکرر به دفتر مرکزی تلگرام در بریتانیا است.

به گزارش بیوسنت، ترکیه ممکن است دسترسی به پیام‌رسان تلگرام را به دلیل کشف کانال‌هایی که طبق اطلاعات اولیه در آن‌ها مواد مخدر فروخته می‌شود و فحشا و قمار تبلیغ می‌شود، مسدود کند. پیش‌تر در ۱۲ مرداد مقامات ترکیه دسترسی به شبکه اجتماعی اینستاگرام را مسدود کردند. اما در تاریخ ۲۰ مرداد با مذاکراتی که بین متا و ترکیه صورت گرفت، دسترسی به این شبکه اجتماعی دوباره برقرار شد. به‌دعای روزنامه صبح ترکیه و به نقل از یک مقام دولتی، تلگرام که در ترکیه به‌طور گسترده استفاده می‌شود و به یک بستر انجام کارهای غیرقانونی در ترکیه تبدیل شده است. به گفته این روزنامه، مواد مخدر به‌راحتی از طریق کانال‌های تلگرام فروخته می‌شود و ویدیوهای مربوط به فحشا و قمار تبلیغ می‌شود. سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات ترکیه (BTK) گفته است؛ پیش از هزار اخطار به دفتر مرکزی تلگرام در بریتانیا ارسال شده و خواستار بسته شدن برخی از کانال‌ها در این پیام‌رسان شده‌اند. اما پاسخی در دریافت نکرده‌اند. به دنبال این هشدارها، ترکیه تهدید کرد که اگر تلگرام در مدت زمان کوتاهی اقدام نکند، ممکن است دسترسی به آن در ترکیه مسدود شود. تلگرام در ترکیه حدود هشت میلیون کاربر فعال دارد.

راه‌اندازی سایت اعلام رسمی نتایج رصد مرکز آمار ایران!

مدیر کل دفتر استانداردها، نظارت و ارزیابی طرح‌های آماری مرکز آمار ایران، با اشاره راه‌اندازی رصدخانه برخط آمار، گفت: این رصدخانه کیفیت آمار را بررسی و اعلام می‌کند. آرش فاضلی؛ در بازدید از رصدخانه برخط مرکز آمار ایران، اظهار داشت: ارائه آمارهای رسمی از سال ۱۳۹۹ پایه ریاضی و امسال اجرایی شده و به تفکیک آمار دستگاه‌ها را رصد می‌کنیم. وی با بیان اینکه ۵۳۳ آمار در کشور داریم، افزود: ۷۷ دستگاه در کشور تولیدکننده آمار هستند که زیرمجموعه ۲۲ کمیته آماری هستند، البته قبل از اعلام نتایج خطاهای آماری را بررسی می‌کنیم. مدیر کل دفتر استانداردها، نظارت و ارزیابی طرح‌های آماری مرکز آمار ایران، گفت: مرکز آمار نیز هر ساله ۲۳۳ طرح اجرایی دارد. فاضلی؛ درخصوص اعلام نرخ تورم، بیان کرد: ۴۵۸ قلم کالا در سبد آماری تورم قرار دارد و پدیدآورنده هر ماه سه بار برای شوک‌ورکی و قیمت‌گیری (قیمت مصرف‌کننده) می‌شود. وی با اشاره رصدخانه برخط مرکز آمار ایران، تأکید کرد: این رصدخانه کیفیت آمارها را بررسی و اعلام می‌کند. البته سیاست آمار رسمی هم راه‌اندازی می‌شود. مدیر کل دفتر استانداردها، نظارت و ارزیابی طرح‌های آماری، گفت: آمارها باید استاندارد و مبرن‌شان کیفیت داشته باشند و این رصدخانه این اقدام را انجام می‌دهد. فاضلی؛ همچنین گفت: سرشماری کشاورزی هر ۱۰ سال یک بار انجام می‌شود که آخرین سرشماری مربوط به سال ۹۳ بود و این ماه امسال ششمین سرشماری کشاورزی رسمی انجام خواهد شد.

رشد ۲۳ درصدی انجمن‌های علمی در یک دهه!

رشد انجمن‌های علمی در سال‌های گذشته بیش‌ترین نرخ رشد انجمن‌های علمی مربوط به حوزه بین‌رشته‌ای و علوم انسانی است. تعداد انجمن‌های علمی علوم انسانی از ۱۰۲ انجمن در سال ۱۳۹۲ به ۱۴۲ انجمن در سال ۱۴۰۲ رسید. همچنین در علوم بین‌رشته‌ای نیز تعداد انجمن از ۵۰ انجمن سال ۱۳۹۲ به ۸۵ انجمن در سال ۱۴۰۲ رسید. طبق آخرین آمار اعلامی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۴۰۲ تعداد انجمن‌های علمی به ترتیب در گروه‌های علوم پایه برابر ۳۱ انجمن، فنی مهندسی ۹۲ انجمن، علوم انسانی ۱۲۲ انجمن، کشاورزی ۳۸ انجمن، بین‌رشته‌ای ۸۵ انجمن و هنر هشت انجمن بود. همچنین از نظر تیرتندی ۵۱ انجمن علمی رتبه الف، ۷۵ انجمن علمی رتبه ب، ۹۹ انجمن علمی رتبه سی، ۲۳ انجمن رتبه دال، ۱۳ انجمن رتبه اف دارند و ۱۷۱ انجمن بدون عملکرد بودند.

علمی و ایجاد هم‌افزایی بین آن‌ها اعلام کرد که از میان ۴۲۴ انجمن علمی کشور در سال ۱۴۰۱ تن‌ها ۱۹ درصد (۸۲ انجمن) اعضای بالای هزار نفر عضو دارند و در مجموع ۲۵۴ هزار و ۵۵۳ نفر عضو ۴۲۲ انجمن علمی کشور هستند. وی در این نشست با تأکید بر اینکه انجمن‌هایی که در دو یا سه گذشته عملکرد مناسبی نداشته‌اند باید تعیین تکلیف شوند گفت که ۵۵ هزار و ۱۹۳ نفر عضو انجمن‌های علمی هستند؛ ولی فقط ۱۹ درصد انجمن‌های علمی بالای هزار نفر عضو دارند؛ در حالی که انجمن‌های علمی اثرگذار در جهان بیش از ۵۰ هزار نفر عضو دارند. همچنین گفته‌معاون پژوهشی وزارت علوم مبنی بر تعیین تکلیف انجمن‌های غیرفعال در سال ۱۴۰۲ مجوز نزدیک به ۲۸ انجمن علمی غیرفعال لغو شد و تعداد انجمن‌های علمی در سال ۱۴۰۱ از ۱۴۲۴ انجمن به ۱۳۹۶ انجمن رسید. در موضوع

انتعاف پذیرشان است که سبب افزایش کارایی آن‌ها در سطح ملی و بین‌المللی بوده می‌شود. تعداد انجمن‌های علمی طی ۱۰ سال گذشته دستخوش تغییرات بسیاری بوده است. براساس آخرین آمار اعلامی معاونت پژوهشی وزارت علوم، تعداد انجمن‌های علمی از ۳۲۲ انجمن علمی در سال ۱۳۹۲ به ۳۹۶ انجمن رسیده، یعنی ۲۳٫۹ درصد رشد یافته است. بررسی آمارهای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نشان می‌دهد بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ تعداد انجمن‌های علمی ۱۳٫۳ درصد رشد داشت و به ترتیب برابر ۳۲۲ و ۳۶۵ انجمن علی در کشور موجود داشتند. همچنین در بازه زمانی ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۲ انجمن‌های علمی از ۳۶۵ عدد به ۳۹۶ عدد رسید و می‌توان گفت ۸٫۴ درصد افزایش داشته است. پیمان صالحی؛ معاون پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در نشست بازرگانی نقش انجمن‌های

رد پای ماینرهای غیرمجاز در قطعی‌های مکرر برق!

نیز محاسبه و دریافت شده و در صورت تکرار، انشعاب مشترک نیز جمع‌آوری می‌شود. وی با بیان اینکه استفاده از دستگاه‌های استخراج رمزارز باعث بروز نوسان و وارد آمدن آسیب به تجهیزات شبکه و لوازم برقی شهروندان و در پس از این امحا خواهد شد. مسئله‌ای که اخیراً مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان فارس به آن اشاره کرد و گفت: استخراج کنندگان غیرمجاز رمزارز، باید بهای برق مورد استفاده برای استخراج رمزارز را با بالاترین قیمت که همان نرخ صادراتی است، پرداخت کنند. به گفته وی، این هزینه در ماه‌های گرم دو برابر شده، به علاوه اینکه هزینه‌های کشف، دستکاری لوازم اندازه‌گیری و خسارت به شبکه

صنعت برق دارد، آسیب به شبکه برق کشور است که علاوه بر تحمیل ضرر و زیان‌های مالی وارده به کشور و ضرر به منافع ملی، باعث بروز نوسان و وارد آمدن آسیب به تجهیزات شبکه و لوازم برقی شهروندان و در نهایت قطع برق می‌شود. در واقع پس از این رخدادها، رواج یافتن این موضوع در کشور تأثیر و روند منفی در مصرف برق گذاشته که سازمان‌های مربوطه از جمله وزارت نیرو و شرکت توانیر تلاش‌هایی برای جلوگیری از این امر انجام دادند.

بر خورد قطع پای دارندگان غیرمجاز این دستگاه‌های ماینر

به‌طور مثال طی ماه‌های گذشته و اوایل تابستان تأکید شده است که اقدام به استفاده

محمدطاهر متش‌پور؛ توضیح داد که در زمینه برخورد با رمزارزهای غیرمجاز با پیگیری‌ها و عملیات انجام شده توسط واحدهای عملیاتی یا هماهنگی مراجع قضایی و انتظامی، سه دستگاه ماینر نیز در معمولان کشف و ضبط شد. از سوی دیگر هفته گذشته نیز جانشین فرمانده انتظامی استان از کشف پنج دستگاه ماینر استخراج ارز دیجیتال بدون مجوز و قاچاق به ارزش پنج میلیارد ریال از یک انبار در سمنان خبر داد و تشریح کرد که در راستای اجرای طرح مبارزه با قاچاق کالا و جمع‌آوری دستگاه‌های غیرمجاز استخراج ارز دیجیتال، مأموران پلیس امنیت و اقتصاد استان با انجام اقدامات هوشمندانه پلیسی و تحقیقات میدانی، از نگهداری تعدادی دستگاه استخراج ارز دیجیتال قاچاق در انباری واقع در شهرک غرب سمنان مطلع شدند. علاوه بر پیگیری‌ها و اقدامات لازم شده به تازگی از ماینرگاه برچسب انرژی دستگاه ماینر با هدف صیانت از منابع تولید برق کشور و جلوگیری از هدر رفت انرژی و ممانعت از ورود ماینرهای دست‌دوم و مستهلک به کشور در پژوهشگاه نیرو راه‌اندازی شد. محسن ظهیر جوردانی؛ عضو هیئت علمی گروه پژوهشی فناوری اطلاعات و ارتباطات پژوهشگاه نیرو و مسئول آزمایشگاه برچسب انرژی دستگاه ماینر، گفته است: انجام آزمون و صدور برچسب انرژی برای دستگاه ماینر وارداتی مطابق با استاندارد ملی ۲۲۸۰۰ کنترل ماینرهای ساخت داخل، بررسی نقاط ضعف و قوت استاندارد ملی ۲۲۸۰۰ و مشارکت در ارتقاء و بهبود این استاندارد ملی، از جمله اهداف راه‌اندازی این آزمایشگاه است. در کشور و ممانعت از به‌کارگیری دستگاه‌های ماینر مستهلک و غیراستاندارد، ارائه اطلاعات قابل اعتماد به مدیران صنعت برق به منظور تحلیل و تصمیم‌گیری و پاسخ به نیازهای رزور وزارت نیرو، از دیگر مزایای راه‌اندازی این آزمایشگاه به شمار می‌آید.

گامی دیگر در حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان

سرمایه‌گذاری در صندوق نوآوری مشمول اعتبار مالیاتی می‌شود!

اجرای این مصوبه، توان حمایتی و سرمایه‌گذاری صندوق نوآوری و شکوفایی با توجه به افزایش تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان به ۱۰ هزار شرکت، نسبت به گذشته افزایش یابد و همچون گذشته، دغدغه مالی، آخرین نگرانی شرکت‌های دانش‌بنیان ایران باشد. وی افزود: بر مبنای این مصوبه، اعتبار مالیاتی به شرکت‌هایی که این کمک را انجام دهند، در هر سال معادل یا کمک انجام‌شده در همان سال مالی یا قابلیت انتقال به سنوات آتی، به صورت قطعی اعطای می‌شود و برخلاف مصوبه قبلی نیز به‌اجرای طرح خاص و حساب‌رسی ندارند.

سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی یا سرمایه‌گذاری مشترک با مدیریت صندوق، به عنوان مصداق جزء (۲) بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان محسوب می‌شود. رئیس هیئت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری، گفت: بر همین اساس و با توجه به مصوبه هیئت وزیران، کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی یا مشارکت در انجام طرح‌هایی که با مدیریت این صندوق انجام می‌شود، (موضوع ماده ۹۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت)، مشمول اعتبار مالیاتی خواهد شد. خیاطیان؛ اظهار امیدواری کرد که با

رئیس هیئت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست‌جمهوری، گفت: کمک به افزایش سرمایه و یا سرمایه‌گذاری مشترک با مدیریت این صندوق، مشمول اعتبار مالیاتی می‌شود. به گزارش مناصف‌مزایده از صندوق نوآوری و شکوفایی، با تصویب هیئت وزیران، کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی مشمول اعتبار مالیاتی می‌شود. محمدصادق خیاطیان؛ با اعلام این خبر افزود: براساس بند (ب) ماده ۹۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت، در راستای تقویت نظام تأمین مالی نوآوری، کمک به افزایش

مجله مطالعات حقوقی دانشگاه شیراز
دوره هفتم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۲

قسمت دوم

معیار عمل حاکمیت در حقوق اداری ایران

سید مجتبی واعظی |
استادیار حقوق عمومی دانشکده حقوق و علوم
سیاسی دانشگاه شیراز

در هر حال حتی با فرض پذیرش تفاوت بین اعمال تصدی و حاکمیت و موافقت با برداشت غالب از ماده مذکور مبنی بر معافیت مطلق دولت از مسئولیت مدنی در اعمال حاکمیت بر این نشان دهیم که این برداشت از ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی با تاسیس نظام حقوقی - سیاسی جمهوری اسلامی ایران و مقررات مصوب پس از انقلاب اسلامی منسوخ گردیده^۱ و از آن پس نمی‌توان دولت را بابت اعمال حاکمیتش معاف از مسئولیت مدنی تلقی نمود. بنابراین در ادامه به مهم‌ترین دلایل نسخ حکم مذکور اشاره خواهیم نمود.

۳-۱- اصول چهارم و چهارم و پنجم قانون اساسی (حاکمیت شرع اسلام)^۲

به موجب اصل چهارم قانون اساسی کلیه مقررات جاری کشور باید در چارچوب موازین اسلامی به تصویب برسد و وظیفه تضمین چنین مهمی به فقهای شورای نگهبان واگذار گردیده است. می‌دانیم که در شریعت توراتی اسلام، تفکیک عمل تصدی - حاکمیت در اعمال دولت جایگاهی ندارد و از سوی دیگر در حوزه مسئولیت مدنی و ضمان تفاوتی بین دولت و اشخاص خصوصی در منابع قضایی دیده نمی‌شود. در همین راستا اصل چهارم قانون اساسی اعمال حق هیچکس را به عنوان موجبی موجه برای اضرار به غیر نپذیرفته است. تعبیر هیچ کس را می‌توان به دولت و کلیه اشخاص حقوق عمومی هم تسری داد و اعمال حق را شامل مورد عمل حاکمیت نیز می‌توان دانست. ممکن است در نظر برخی حکم اصل ۴۰ را نتوان در حوزه امر عمومی وارد نمود و اصولاً چنین تفسیر عام و مطلقی را از او اصل مذکور نتوان پذیرفت؛ اما همان گونه که اصل چهارم قانون اساسی بیان داشته است داوری نهایی در مورد چنین تفسیری را باید به فقهای شورای نگهبان واگذار نمود.

مهم‌ترین نظری که فقهای محترم شورای نگهبان در این خصوص ارائه داشته‌اند، پاسخ استفساریه شماره ۱۰/۱۷۸۶۱/۱ مورخ ۸۵/۱۲/۲۱ در خصوص اعتبار شرعی بند پنجم از ماده ۵۰ قانون برنامه و بودجه سال ۱۳۵۱ است. به موجب بند مذکور دولت بابت استفاده از اراضی خارج از محدوده شهرها که در مسیر راه‌های اصلی یا فرعی یا خطوط مواصلاتی قرار می‌گیرد به عنوان حق ارتفاق و وجهی به مالکان اراضی نخواهد پرداخت از نظر فقهای شورای نگهبان اطلاق جواز استفاده نمودن دولت از اراضی مذکور خلاف موازین شرع دانسته شد؛ زیرا شامل اراضی که طبق ضوابط شرعی دارای مالک یا ذی‌حق شرعی می‌باشد نیز می‌گردد و لذا اطلاق جواز وجود ضرورت میباید خلاف موازین شرعی می‌باشد..... (نظریه شماره ۱۳۸۶/۱۸/۳۲۸ مورخ ۱۳۸۶/۷/۱۸)

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود فقهای شورای نگهبان حتی اصل استفاده از اراضی موصوف را جز در موارد ضرورت شرعاً مجاز نمی‌شمارند چه برسد به معافیت دولت از پرداخت غرامت به مالکان اراضی.

۳-۲- رویکرد مقنن

به موجب لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی عمرانی و نظامی دولت مصوب ۱۳۵۸ دولت ملزم گردیده است تا در مقابل تملک املاک اشخاص خصوصی که بنابر ضوابط و تعاریف اعلام شده از عمل حاکمیت از مصادیق این نوع عمل به شمار می‌رود، بهای آن را به زبان دیده بپردازد.

قانون دیگر در این زمینه ماده ۱۳ "قانون بکارگیری

سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری" می‌باشد. براساس این ماده در صورتی که مأمورین با رعایت مقررات این قانون سلاح به کار گیرند و در نتیجه طبع آراء محاکم صالحه شخصی یا اشخاص بی‌گناهی مقتول و یا مجروح شده و یا خسارت مالی بر آنان وارد گردیده باشد، پرداخت دیه و جبران خسارت بر عهده سازمان مربوطه خواهد بود و دولت مکلف است همه ساله بودجه‌ای را به این منظور اختصاص داده و حسب مورد در اختیار نیروهای مسلح قرار دهد. به کارگیری سلاح از مظاهر باز مسلح حاکمیت است و ملاحظه می‌شود حتی زمانی که مأموران دولت تمامی موازین قانونی را رعایت نموده باشند و در نتیجه هیچ تقصیری اتفاق نیفتاده باشد دولت از این بابت ملزم به پرداخت خسارت وارده به اشخاص خواهد بود. (محمدامامی و کوروش استوار سنگری، ۱۳۸۶: ۳۷۷)

۳-۳- رویه قضایی

دیوان عدالت اداری به عنوان قاضی دعاوی اداری و مهم‌ترین مفسر قضایی مقررات اداری حداقل در آراء هیئت عمومی که انتشار می‌یابد تاکنون به ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی استناد نکرده است. قطعاً در طول بیش از سه دهه گذشته، موارد متعددی در نزد دیوان مطرح شده است که دیوان بایستی براساس ماده مذکور، حاکمیتی بودن یا نبودن قانونی بودن یا غیرقانونی بودن عمل دولت را بررسی می‌کرد. خودداری دیوان عدالت اداری از اعمال چنین تفکیک و کاربست چنین تعبیری به خوبی نشانگر انصراف مرجع مذکور از استناد به ماده موصوف است.

فراتر از آماره سکوت دیوان در مواردی مهم به نحو ایجابی و فعال، نظر خود مبنی بر نسخ ماده مذکور را عملاً نشان داده است در پرونده فیلم ستوری، با وجود آنکه وزارت ارشاد اسلامی به فیلم موسوم به ستوری پروانه ساخت و سپس نمایش اعطا نموده بود؛ معاونت سینمایی به استناد ماده ۴ این نامه نظارت بر نمایش فیلم اسلاید ویدیو و صدور پروانه نمایش مصوب هیئت وزیران با توجه به مصالح اجتماعی مانع نمایش فیلم گردیده است. شعبه سوم دیوان عدالت اداری در مقام رسیدگی به دادخواست سازندگان فیلم با خواسته لغو ممنعت وزارت ارشاد از نمایش فیلم و الزام آن وزارتخانه به جبران خسارت ناشی از عدم نمایش فیلم ضمن رد خواسته اول حکم به الزام خواننده به جبران خسارت صادر نمود.

جای هیچ تردیدی نیست که عملکرد معاونت سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از اعمال حاکمیتی بوده است با این وجود دیوان عدالت اداری، وجود مسئولیت و لزوم جبران خسارات را برای این عملکرد محرز دانسته است. نکته مهم دیگر آن که در این رأی حتی عنصر تقصیر هم محرز نیست و دیوان رأی به مسئولیت بدون تقصیر نمودن معاونت سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی داده است. بنابراین دیوان نه تنها مسئولیت دولت را پذیرفته، بلکه به دنبال احراز تقصیر آن نیز نبوده است.^۳

با این حال در دادگاه‌های عمومی نمی‌توان با چنین اطمینانی سخن گفت و موارد متعدد استناد به مفهوم به کار رفته در ماده مورد بحث قابل ملاحظه است. در رأی مشهور هموقلی‌ها، قاضی پرونده با این استدلال که وارد کردن خسون توسط وزارت بهداشت عمل حاکمیتی نمی‌باشد حکم به محکومیت دولت صادر نموده است. صرف نظر از انتقاداتی که بر رأی صادره براساس بحث‌های مطرح شده می‌توان وارد نمود نکته مهم آن است که بدون تردید "وارد کردن خون" که به نحو خطیری در ارتباط با سلامت شهروندان است از مصادیق باز عمل حاکمیت است و از این جهت رأی صادره قابل نقد به نظر می‌رسد البته با توجه به نتیجه رأی که موافق احساسات عمومی جامعه بوده است و همچنین با توجه به اینکه محکومیت مدنی دولت در

نهایت در راستای ادعای این نوشتار یعنی نسخ ماده ۱۱ است نقد چندانی در محافل علمی در این خصوص طرح نگردیده است.

در هر حال آرای این دست نمی‌تواند رویکرد نهایی دادگاه عمومی و رویه قضایی در این حوزه تلقی گردد و حتی به فرض تعارض رویه، قطعاً رویه دیوان عدالت اداری در این خصوص برتری داشته و حاکم است چرا که به فرض پذیرش مفهوم عمل حاکمیت و مفید کردن مسئولیت مدنی دولت به عنصر معافیت با قانون تنها دیوان عدالت اداری است که صلاحیت رسیدگی به چنین دعاوی و اظهار نظر در این خصوص را دارد.

۴- عمل حاکمیت در حوزه مسئولیت کیفری قانون‌گذار جمهوری اسلامی ایران در تازه‌ترین توجه خود به معیار عمل حاکمیت در قانون جدید مجازات اسلامی^۴ معیار مذکور را به عنوان یکی از عوامل رافع مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی به کار برده است. در ماده ۲۰ قانون مذکور پس از آن که مجازات‌های ناظر بر اشخاص حقوقی بر شمرده شده اشخاص حقوقی دولتی و یا عمومی غیردولتی در مواردی که اعمال حاکمیت می‌کنند از شمول مجازات‌های موصوف معاف اعلام گردیده‌اند. در خصوص ماده موصوف و تبصره آن چند نکته قابل ذکر است.

اول آنکه مجازات انحلال در هر صورت شامل هیچ دستگاه دولتی و مؤسسه عمومی نمی‌شود. چرا که با توجه به مفهوم ماده ۲۲ قانون مذکور، این مجازات

دیوان عدالت اداری
به عنوان قاضی دعاوی اداری و
مهم‌ترین مفسر قضایی مقررات اداری
حداقل در آراء هیئت عمومی که انتشار می‌یابد
تاکنون به ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی استناد
نکرده است. قطعاً در طول بیش از سه دهه گذشته،
موارد متعددی در نزد دیوان مطرح شده است که دیوان
بایستی براساس ماده مذکور، حاکمیتی بودن یا نبودن و
قانونی بودن یا غیرقانونی بودن عمل دولت را بررسی می‌کرد.
خودداری دیوان عدالت اداری از اعمال چنین تفکیک و
کاربست چنین تعبیری به خوبی نشانگر انصراف
مرجع مذکور از استناد به ماده موصوف
است

صرفاً شامل اشخاص حقوقی می‌شود که به منظور ارتکاب جرم تأسیس شده باشند و چنین مبنایی برای مؤسسات عمومی که به موجب قانون تأسیس شده‌اند قابل تصور نیست. دوم آنکه به نظر می‌رسد قید در مواردی که اعمال حاکمیت می‌کنند صرفاً ناظر بر مؤسسات عمومی غیردولتی است و بنابر این مطلق دستگاه‌های دولتی از شمول حکم ماده ۲۰ خارج‌اند.

با این حال دو ایراد اساسی بر جای می‌ماند اول آنکه تشخیص تعریف و تعیین مصادیق عمل حاکمیتی امر دشواری است که قطعاً قضا را دچار اختلاف و نشست آرا می‌نماید. دوم آنکه به موجب مفهوم مخالف ماده و تبصره آن مؤسسات عمومی غیردولتی را که به عمل حاکمیتی نمی‌پردازند می‌توان برای مدت موقت از تصدی برخی فعالیت‌ها ممنوع نمود و این بدین معناست که قاضی می‌تواند در ارائه خدمات عمومی خلل وارد نماید. وضعی که به‌طور قطع خلاف یکی از مهم‌ترین اصول حاکم بر حقوق اداری و مدیریت عمومی کشور یعنی اصل تداوم خدمات عمومی است.

مؤسسات عمومی به موجب ماده ۳ قانون مدیریت خدمات کشوری^۵ مؤسساتی هستند که موضوع اصلی فعالیت آن‌ها انجام امور عمومی است. بنابراین حتی اگر تمام یا بخشی از فعالیت آن‌ها حاکمیتی نباشد به هر حال جنبه عمومی دارد و مشمول اصل تداوم خدمات عمومی می‌شود؛ در نتیجه غیرقابل تعطیل یا تعلیق است. بنابراین ملاحظه می‌شود مقنن با غفلت از یک معیار ضروری تر و عینی به معیاری بر پرداخته است که دچار حداکثر ابهام و صرافیات بر بخشی از فعالیت‌های ضروری دستگاه‌های عمومی است.

۵- عمل حاکمیت به عنوان معیار اداری

قانون‌گذار و دولت از تفکیک اعمال اداری به تصدی و حاکمیت در سه جهت ساختاری، مالی و اداری بهره برده‌اند. قبل از پرداختن به بحث لازم به ذکر است که در جهت اول یعنی حوزه‌های مالی و ساختاری قبلاً در اثر دیگری^۶ به تفصیل مورد مطالعه قرار گرفته‌اند و لذا در این مقاله صرفاً به اختصار به آن‌ها پرداخته خواهد شد.

۵-۱- تقسیم‌بندی دستگاه‌های اجرایی به لحاظ تشخیص نوع مقررات مالی و محاسباتی

بر این اساس دستگاه‌های اجرایی مجری اعمال تصدی به‌طور عمده در قالب شرکت‌های دولتی با مؤسسات انتفاعی جای گرفته و مشمول قواعد بازرگانی از جمله قانون تجارت می‌گردند. در همین راستا بر همین اساس دستگاه‌های موصوف از امتیازات ویژه‌ای مانند ممنوعیت از توقیف اموال بابت ایفای دیون^۷، با امکان وصول مطالبات از طریق مقررات اجرایی مالیات‌های مستقیم برخوردار نیستند. حال آنکه دستگاه‌های تصدی عمل حاکمیت که به‌طور عمده در قالب وزارتخانه‌ها یا مؤسسات دولتی سازماندهی شده‌اند امتیازات مذکور را در جهت تحقق اهداف مهم تأمین نظم و ثبات عمومی دارا شده‌اند. با این حال سلب امتیازات مذکور کاملاً در مسیر فلسفه وجودی آن‌ها تحقق نیافته است.

۵-۲- بهره‌گیری از تفکیک تصدی حاکمیت در جهت تحول ساختاری و کوچک‌سازی دولت

می‌دانیم که یکی از طرق عمده پذیرفته شده در جهت تقویت اقتصاد عمومی کشور همانا کوچک‌سازی دولت و تقویت بخش خصوصی از جهت مشارکت دادن هر چه بیشتر آن در عرصه فعالیت‌های اجرایی بوده است. یکی از مهم‌ترین معیارها برای تشخیص بخش‌ها و فعالیت‌های قابل انترزاغ از دولت و واگذاری آن به بخش خصوصی دوگانه تصدی حاکمیت است؛ بدین نحو که اعمال حاکمیت در سیطره دولت باقی بماند و اعمال تصدی به بخش خصوصی واگذار گردد. بند هشتم از بخش "ب" قسمت یکم قانون برنامه اول توسعه کشور رویکرد مذکور را بدین صورت انعکاس می‌دهد اصلاح سازمان و مدیریت اجرایی و قضایی کشور در ابعاد مختلف از طریق (...). تدوین حدود وظایف دولت در اعمال حاکمیت و تصدی با جهت گیری تقویت واحدهای مسئول اعمال حاکمیت و کاهش وظایف تصدی تا حد ضرورت.....

نکته جالب در این خصوص آن است که عمل حاکمیت تا تصویب برنامه سوم توسعه در سال ۱۳۷۹ تعریف نشده و برای اولین بار قانون‌گذار ایران در ماده ۶۴ قانون موصوف به تعریف وظایف حاکمیتی دولت می‌پردازد. این رویکرد در ماده ۸ قانون مدیریت

خدمات کشوری نیز تکرار شده و مورد تأکید قرار می‌گیرد.

به موجب ماده مذکور امور حاکمیتی آن دسته از اموری است که تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقسام جامعه گردیده و بهره‌مندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده ی دیگران نمی‌شود....."

پیشنهادات:

۵- هر چند در مقررات قبیل از انقلاب هم به صورت موردی می‌توان چنین رویکردی را ملاحظه نمود؛ مطابق ماده ۳ قانون ملی شدن جنگل‌های کشور مصوب ۱۳۴۱ به اشخاصی که دارای سند مالکیت به نام جنگل هستند و یا از مراجع قضایی حکم قطعی دال بر مالکیت آن‌ها به نام جنگل صادر شده و با دارای حکم قطعی از هیئت‌های رسیدگی املاک و واگذاری به نام جنگل باشند. پس از آن که جنگل متعلق به آنان ملی اعلام شد، وجوهی به عنوان خسارت با رعایت ترتیب مقرر در قانون پرداخت گردد.

۶- البته اصل ۱۷۱ قانون اساسی نیز از این منظر قابل استناد است اما از آنجا که اختصاص به مسئولیت قضایی و عمل قضایی دارد و موضوع مباحث حقوق اداری قرار نمی‌گیرد از آن صرف‌نظر شد.

۷- ممکن است از نظر برخی همین که پروانه نمایش برای خواننده صادر شده و سپس از نمایش فیلم جلوگیری شده باعث تحقق عنصر تقصیر اداره است اما با توجه به اینکه ماده ۴ این نامه موصوف معیار عمل حاکمیت در حقوق اداری ایران امکان ممانعت معاونت سینمایی را پیش‌بینی نموده است بنابراین نمی‌توان با چنین تحلیلی موافقت نمود. هر چند می‌توان با استناد به مفهوم انتظار مشروع حق مطالبه غرامت را برای زبان دیده به رسمیت شناخت اما صرف نظر از اعتبار و امکان استناد به چنین نهادی در نظام حقوقی ایران و رویه قضایی قبلی و وقوع تقصیر اداری با این مینا به معنای تأیید وقوع تقصیر اداری نیست.

۸- ماده ۲۰ در صورتی که شخص حقوقی براساس ماده (۱۴۳) این قانون مسئول شناخته شود، با توجه به شدت جرم ارتکابی و نتایج زبان بار آن به یک تادو مورد از موارد زیر محکوم می‌شود. این امر مانع از مجازات شخص حقیقی نیست.

الف- انحلال شخص حقوقی
ب- ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی به‌طور دائم یا حداکثر برای مدت پنج سال
ت- ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه به‌طور دائم یا حداکثر برای مدت پنج سال
ث- ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری حداکثر برای مدت پنج سال

ج- انتشار حکم محکومیت به وسیله رسانه‌ها
تبصره - مجازات موضوع این ماده در مورد اشخاص حقوقی دولتی و یا عمومی غیردولتی در مواردی که اعمال حاکمیت می‌کنند اعمال نمی‌شود.

۹- ماده ۳ مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی واحد سازمانی مشخصی است که دارای استقلال حقوقی است و با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد شده با می‌شود و بیش از پنجاه درصد بودجه سالانه آن از محل منابع غیردولتی تأمین گردد و عهده دار وظایف و خدماتی است که جنبه عمومی دارد.

۱۰- عباس تازانی‌زاده، تاثیر اعمال حاکمیت و اعمال تصدی بر رژیم حقوقی حاکم بر سازمان‌های دولتی و برنامه‌های اصلاح ساختار نظام اداری ایران مجلس و پژوهش شماره ۵۱ ص ۵۷ - ۱۰۰
۱۱- قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی مصوب ۱۳۴۵/۸/۱۵ ماده ۲۸ قانون محاسبات عمومی

